# VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LII. METAI. 151 (443) N. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 1 D. CENTAI


Tautinės ir radikališkos srovių jėgos seime susibūrė beveik lygiomis. Keli ar keliolika del[illegible] gelbsti SLA likimą. Mes linkime jiems likti ištikimiems ta[illegible]ams lietuvių idealams ir grąžinti SLA į tautinę vagą.


New York Public Library 470 Fifth Ave.

NEW YORK PUBLIC LIBRARY 18808B ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY JUL 2 1938 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS


## DABAR

**SLA Seimas**
**Tuo tarpu ramu**
**Ar kils kova?**
**Nerami žinia**

**JUOZAS TYSLIAVA**

Scrantonas pasipuošęs SLA ženklu. Ties viešbučių durimis plevėsuoja tautinės lietuvių spalvos. Beveik kiekvienos krautuvės, kiekvieno restorano lange matyti iškabos, kuriose kviečiami užeiti SLA delegatai. Vietos spauda taip pat labai susidomėjusi SLA seimu. Nėra tos dienos, kad vietos laikraščiai nerašytų apie šios didžiausios Amerikos lietuvių organizacijos atstovų suvažiavimą.

Šiais gana sunkiais laikais, Scrantonas tikrai džiaugiasi, turėdamas progos priimti keletą šimtų svečių, atvažiavusių ne tik į seimą, bet ir šiaip sau "linksmai laiką praleisti" Be SLA seimo delegatų, kurie vis dar atvyksta, Scrantoną aplanko ir šiaip svečių iš įvairių kolonijų.

Taip, Amerikos "anglių sostinė" šią savaitę pasipuošusi lietuviško fraternalizmo ženklu.

---

Atsiminus jubiliejinį SLA seimą Clevelande, tenka stebėtis šiuo seimu Scrantone. Jis nuostabus dviem atvejais. Pirmiausia — į šį seimą delegatų atvyko žymiai daugiau, negu į jubiliejinį seimą. Be to, jubiliejinis seimas buvo gana triukšmingas, tuo tarpu, kai šis — "ramiausias visoje SLA istorijoje".

Taip bent sako SLA valdybos oficialai ir jų leitenantai. Ar šis seimas bus ramus iki galo, tai, žinoma, jau kitas klausimas. Kai kurie delegatai mano, kad tai tik "tyla prieš audrą". Paskutinėse sesijose pranašaujama karštų ginčų. Ypač tie ginčai gali kilti dėl konstitucijos pakeitimo ta prasme, kad Tėvynės redaktorius būtų samdomas, o ne renkamas. Kitaip tariant, redaktoriaus rinkimų teisė norima atiduoti vadinamajai Pildomajai Tarybai.

Bet... čia reikės "dviejų trečdalių".

---

Katra frakcija šiame seime turi daugumą, niekas dar negali pasakyti. Praėjusiame Clevelando seime vadinamieji pažangieji gyrėsi turį "mažiausia trisdešimts delegatų dauguiau". O kas iš to išėjo? Šį kartą "pažangiųjų" frakcija taip pat giriasi "dvidešimties delegatų dauguma". Bet kadangi seimas, anot prezidento Bagočiaus pareiškimo, "labai ramus", tai iki šiol nebuvo nė reikalo tas savo jėgas rodyti vieni kitiems.

O vis dėlto bus kova. Ta kova kils dėl redaktoriaus. Tautinės frakcijos žmonės jokiu būdu nesutiks, kad dabartinis Tėvynės redaktorius Vitaitis būtų pakeistas kitu.

Praėjusį kartą "pažangiųjų" frakcija toms organo redaktoriaus pareigoms norėjo išrinkti p. J. Baltrušaitį iš Pittsburgho. Nelaimėjo. Ar laimės šį sykį, išstatydami Kleofo Jurgelionio kandidatūrą — pažiūrėsime.

---

Tuo tarpu, kai mes, SLA seimo delegatai, ramiai posėdžiaujame, kalbėdami apie SLA nuosavybes, kurias graužia okeano vilnys, ar žiurkės nenaudėlės... Tuo tarpu, kai SLA prezidentas Bagočius gražiai "rūlina" keturiasdešimtojo SLA seimo sesijas Scrantone, tai ten, toli, anapus Atlanto, vienin teliame Lietuvos uoste, Klaipėdoje, naciai šūkauja:

**"Viena tauta, viena valstybė, vienas vadas..."**

Scrantono laikraščiai praneša, kad šiomis dienomis Klaipėdoje kilusiose riaušėse, neapsieita be aukų. Naciams susidūrus su policija, vienam triukšmadariui teko atsisveikinti su gyvenimu, o kita dvylika — lengvai ir sunkiai sužeisti.

Deja, šios žinios negali nekelti nerimo ramioje lietuvio širdyje. Ypač atsiminus visai netolimos praeities Lenkijos ultimatumą, kuris taip pat kilo panašiose sąlygose.

Nenuostabu, jeigu šiais neramiais laikais, grūmojančiais Lietuvos nepriklausomybei, net SLA seimo delegatai norėtų dirbti ramiai ir vieningai. Reikia tikėtis, kad tai nebus tik žodžiai.

## VOKIEČIAI IŠVALO AUSTRIJĄ

### Daugiau kaip 1,000 Austrijos nacių išsiųsta į koncentracios stovyklas

VIENA, birželio 29 d. — Iš patikimų šaltinių praneša, kad Austrijos nacių eilėse prasidėjo smarkus "valymas" be kraujo praliejimo. Daugiau kaip 1,000 nacių suimta ir išsiųsta į koncentracijos stovyklas. Tam darbui vadovauja Hitlerio vietininkas J. Biurkleris su Gestapo viršininku Himmleriu.

Tuo būdu pasitikrino žinios apie sąjūdį tarp nacių. Valoma ne tik partija, bet ir smogikų daliniai, kad nusikratytų radikališkais (maištingais) asmenimis.

Priešingas sąjūdis kilo dėl to, kad Austrijoje daugumas valdininkų yra dabar ne austrai, bet vokiečiai; pačioje nacių partijoje eina nesutarimas tarp radikališkų ir nuosaikiųjų nacių. Radikališkieji naciai nori "revoliuciją pašlakstyti žydų krauju". Nuosaikieji su Zeiss-Inkvartu priešaky tam priešinasi.

Hitleris jau ne kartą rengėsi vykti į Vieną, bet vis atidėdavo savo kelionę, nes laukia, kada pasibaigs neramumai ir valymas.

Tokis valymas prasidėjo prieš mėnesį ir dabar tvarka jau atstatyta. Tuo būdu Zeiss-Inkvarto įtaka didėja, o smogikų dalys baigiamos pertvarkyti.

## LIETUVA PAKVIESTA DALYVAUTI KAIMO GYVENIMO KONFERENCIJOJ

ŽENEVA. — 1939 m. liepos mėnesį Tautų Sąjungos iniciatyva Ženevoje šaukiama Europos valstybių kaimo gyvenimo konferencija.

Šią konferenciją šaukti paskatino 1931 m. Ženevoje įvykusi Europos valstybių kaimo higienos klausimams svarstyti konferencija, kurią globojo Tautų Sąjunga. Ta konferencija išdirbo visą eilę rekomendacijų Europos valstybių kaimo higienos sąlygoms pagerinti. Tos rekomendacijos buvo pasiųstos įvairioms valstybėms.

Be to, minėtoji konferencija pareiškė pageidavimą, kad po 5 metų būtų sušaukta antroji tokia konferencija, kurioje būtų apsvarstyta, kiek siūlytosios rekomendacijos prisidėjo prie Europos valstybių kaimo higienos būklės pagerinimo. Tautų Sąjungos komitetas higienos klausimams tvarkyti, tirdamas Europos valstybių kaimo higienos būklę, priėjo išvados, kad norint pagerinti higienos būklę sodžiuje, pirmiausia reikia prašalinti įvairius kliūvinius ir, pirmoje vietoje, pagerinti kaimo gyvenimo lygį.

Atsižvelgdamas į tai, minėtasis komitetas Tautų Sąjungai pasiūlė sukviesti konferenciją bendrai kaimo gyvenimo būklei svarstyti.

Šiuo metu, Tautų Sąjungai sutikus tokią konferenciją šaukti, jau sudarytas komitetas, į kurį įeina įvairių Europos valstybių atstovai, tarp jų ir Latvijos žemės ūkio rūmų pirmininkas. Šis komitetas atlieka organizacinius konferencijos darbus. Į šią konferenciją kviečiamos visos Europos valstybės.

Lietuva kvietimą taip pat jau gavo.

## Visą gegužės 21 d. Prancūzijos mobilizacijos įsakymas išgulėjo ant Daladier'o stalo

PARYŽIUS. — JOUR įdėjo prancūzų rašytojo Bardoux straipsnį, kuriame rašoma, kad gegužės 21 d. ant prancūzų ministro pirmininko ir krašto apsaugos ministro Daladier stalo gulėjęs mobilizacijos įsakymas. Tas visuotinės mobilizacijos įsakymas išgulėjęs ant stalo visą gegužės 21 d.

Iš to fakto Bardoux daro išvadą, kad dabar prancūzų kariuomenės kadrų pilnumo krizė jau pašalinta, kad baigta organizuoti prancūzų apsigynimą Afrikoje, kad kariuomenė turi pakankamai amunicijos ir karo vežimų, kad suorganizuota vieninga visos kariuomenės vadovybė ir štabas, apimąs visas prancūzų karo pajėgas iki Čado ežero ir iki Gvinėjos, kad spragos Maginoto sienos sustiprinimų linijoje užpildytos, kad užkirstas kelias pašaliniams lėktuvams skristi per Prancūzijos sustiprinimus, kad artilerija aprūpinta moderniomis patrankomis, o pėstininkai — šautuvais, pagaliau, kad prancūzų pulkai turi patrankų tankų puolimui atremti.

---

— Lenkų spaudos žiniomis, lenkai jau pradėjo plukdyti sieliais miško medžiagą Nemunu, Nerimi, Merkiu ir kitomis upėmis Nepriklausomos Lietuvos link. Toji miško medžiaga toliau bus plukdoma Nemunu į Klaipėdą.

**Amerikos svečiai.** — Švedijos sosto įpėdinis karalaitis Adolfas ir karalaitė Luiza dalyvaus švedų ir suomių šventėje, minint jų įsikūrimą Amerikoje. Iškilmės ir pokylis New Yorke įvyks liepos 6 d. Wilmington, Del.

## VĖLIAUSIOS PASAULINĖS ŽINIOS

**KAUNAS. Po įvykusių birželio 28 dieną riaušių, atplaukęs į Klaipėdos uostą vokiečių keleivinis laivas "Hansestadt Danzig" saugomas policijos. Kai kurie gyventojai bijo, kad vokiečiai nepasinaudotų liūdnais įvykiais ir neišprovokuotų konflikto su Lietuva.**

**WASHINGTON, D. C. Taikos šalininkai reikalavo, kad Jungtinės Valstybės nutrauktų santykius su Japonija ir Italija dėl miestų bombardavimo. Valstybės sekretorius Hull'as pareiškė, kad Jungtinės Valstybės laikosi griežto neitraliteto abiejuose karuose.**

**ROMA. Italijos valdovas Mussolinis nepritaria anglų prekinių laivų bombardavimui. Jis tokį savo nusistatymą pareiškė generolui Frankui ir patarė jam būti atsargesniam.**

**WASHINGTON, D. C. Senatoriaus B. K. Weeler'is iš Montanos sako, kad prezidento Roosevelto programa ir skirtos stambios išlaidos sugrąžins visem kraštui gerovę.**

**ŠANCHAJUS. Matanos kinų pakraščio artilerija susprogdino ir nuskandino japonų karo laivą, su kuriuo žuvo vežama kariuomenės dalis. Sprogimo jėga išmetė aukštai į orą tarp 50 ir 70 lavonų. Laivas sudaužytas į šipulius.**

**Japonai iš laiveliu bombarduoja Matanos gintuves (fortus). Į pietus nuo Peipingo japonai visai sunaikino Ahkvės miestelį.**

**HANKOVAS. Generolas Čankaišekas nusprendė leist vokiečių karo misijai su generolu Falkenhauzenu priešaky išvykti iš Kinijos liepos 5 dieną.**

**Apie 200,000 kinų kariuomenės kiek pasitraukė ties Yangtze upe.**

**HENDAYE. Frankistų lėktuvai bombardavo Barceloną, Valenciją ir Alikantę. Iš nksto įspėjus apie pavojų, aukų yra nedaug.**

**Fronte frankistai nuėjo pustrečios mylios į priekį ties San Rionu. Kautynės tebeina ties keliais į Saguntą.**

**PARYŽIUS. Prancūzijos vyriausybė paskelbė dekretą, pagal kurį visi šnipai bus baudžiami mirties bausme taikos metu taip, kaip ir karo metu.**

**Tuo būdu Prancūzija su šnipais elgsis taip, kaip Vokietija, Italija, Rusija ir kitos Europos valstybės.**

**Gal ir tamstos automobilis čia liko?** — Šiomis dienomis gausi liūtis paplovė apie 110 pėdų aikštę ties siena Bronkse, New Yorke. Siena sugriuvo ir užvertė griuvėsiais kokį tuziną automobilių. Policija stengėsi atkasti automobilius, manydama, kad juose galėjo būti ir žmonių. Bet žmonių aukų nerasta. Kai kurie automobiliai visai sutriuškinti.

## BECKAS LABIAUSIAI NEPOPULIARUS DIPLOMATAS EUROPOJE

### Yra baimės, kad sukilimo keliu Dancigas gali būti sugrąžintas Vokietijai

PARYŽIUS, birželio 30 d. — Diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad Vokietijai pralaimėjus Čekoslovakijos atžvilgiu vokiečiai gali dabar pirmiausia iškelti Dancigo klausimą, kuris gali nustelbti Ispanijos karo eigą.

Manoma dargi, kad tai gali gana greitai įvykti. Diplomatai mano, kad Dancigo pagrobimas gali vokiečiams gana lengvai pavykti ir tas nesukeltų didžiojo karo.

Tuo tikslu tektų pirmiausia izoliuoti Lenkija. Prancūzai sako, kad lenkų užsienių reikalų ministras Beckas yra labiausiai nepopuliarus diplomatas Europoje. Lenkai taip susipainiojo savo politikoje, kad prancūzai nesirengia remti Lenkiją, ginant Dancigą. Jie įsitikinę, kad be jų pagalbos lenkai nedrįs priešintis vokiečiams. Tuo būdu vokiečiai galį drąsiai be didelių kliūčių žengti į Dancigą, kuris nėra tiek pavojingas, kaip Čekoslovakija.

Nežiūrint Lenkijos-Vokietijos pasirašytos draugiškumo sutarties 1934 metais, šių valstybių santykiai eina nuolat blogyn.

Lenkai yra labai susirūpinę, kad prieš porą savaičių 16 vokiečių generalinio štabo karininkų buvo nuvykę į Lenkiją kelių tyrinėti neva automobilių lenktynių reikalu. Tie vokiečių karininkai tyrinėjo kaip tik pafrontės sritis, kurios turi strateginės reikšmės.

## UKRAINOJE BUVO RENGIAMAS SUKILIMAS

HELSINKIS, birželio 30 d. — Čia gauta žinių, kad Kijeve, Sovietų Sąjungoje, karininkas Karčenko rengė sukilimą. Ryšy su tuo suimta ir sušaudyta 217 ukrainų karininkų.

GPU suiminėja ir šaudo neištikimus karius ir kitose kariuomenės įgulose Ukrainoje.

Ilgametis Ukrainos sovietinės respublikos prezidentas, senas bolševikas G. Petrovskis pašalintas iš politinio lauko.

Daug aukštų komisarų suimta, daugelis pašalinta iš atsakomingos tarnybos.

Tokios žinios rodo, kad Sovietų Sąjungoje valymas dar nesibaigia ir komunistų partija yra neorganizuota, suirusi. Komisarų tarpusavio kova nesibaigia: vieni kitus įtaria, šnipinėja, išdavinėja ir kovoja tarp savęs.

Ypač nerami yra Ukraina, kuri ir Vokietijai pradeda rūpėti.

## SLA SEIMO DARBAI SCRANTONE

**SCRANTON, Pa., birželio 30 d. Komisijoms sudaryti vietoje J. J. Bačiūno paskirtas A. S. Trečiokas.**

**Įstatymų komisijai pavesta paruošti projektą pirmininko, organizatoriaus, sekretoriaus ir iždininko ofisų sujungimui.**

**Svarbesnieji reikalai bus svarstomi šį penktadienį, liepos mėn. 1 dieną.**

---

**SCRANTON, Pa. Tėvynės Mylėtojų Draugijos seimas pasibaigė. Draugijos valdyba palikta ta pati. Sekretorius bus kartu ir knyginingas.**

**Priimtos rezoliucijos Klaipėdos ir Vilniaus reikalais.**

**A. S. Trečiokas**

## IŠ LIETUVIŲ AMATININKŲ GYVENIMO

VILNIUS. — Birželio 11 d. Vilniaus lietuviai amatininkai parašė ir nusiuntė Lenkijos premjerui gen. Slavoi-Skladkovskiui memorialą, kuriame prašė paveikti administracijos įstaigas, kad vėl leistų veikti uždarytoms lietuvių įstaigoms ir draugijoms.

Šio mėnesio 12 dieną Vilnius amatininkai buvo surengę išvyką į Trakus. Ten nuvykę ežero saloje prie Kęstučio pilies pažaidė tautiškų žaismų ir padainavo lietuviškų dainų.

## NORI LEISTI JAUNIMUI LAIKRAŠTĮ

VILNIUS. — Vilniaus gyventojas Antanas Panavas, birželio 2 d. gavęs Vilniaus miesto storastijos uždraudimą leisti jaunimui skirtą laikraštį "Jaunimo Dienos". birželio 16 d. vėl įteikė miesto storastijai dekleraciją, kad jis norįs leisti jaunimui skirtą lietuvių kalba laikraštį "Vagos".

## KREIPIASI UŽJAUSTI

VILNIUS. — Lietuvių Mokslo Draugijos valdyba saryšy su valstybės sprendžiamųjų veiksnių nutarimu ją likviduoti kreipėsi specialiu raštu į visas Lenkijos mokslo įstaigas pareikšti šiuo reikalu savo nuomonę.

Tuo tarpu jokių atgarsių.

## IŠLEIS OLIMPINIUS PAŠTO ŽENKLUS

KAUNAS. — Olimpijados komitetas kreipėsi į pašto valdybą, prašydamas išleisti pašto ženklus pirmąjai olimpijadai paminėti.

Ženklų projektas jau pagamintas ir bus ženklai išleisti po 5, 15, 60 centų ir 1 lt.

## UTENOJE JAU 7,000 GYVENTOJŲ

UTENA. — Šiuo metu Utenoje priskaitoma ligi 7,000 gyventojų.

Utena smarkiai išaugo nuo 1924 m., kada buvo suteiktos miesto teisės. Anksčiau Utenoje tebuvo tik apie 3,5—4 tūkstančius gyventojų.

Spėjama, kad Utenos įkūrimas siekia 12 amžių. Utena įkūręs kunig. Utenis, kurio varu netoli Utenos miesto yra vadinamas gražus piliakalnis. Pirmoji bažnyčia Utenoje buvusi pastatyta Vytauto Didžiojo paliepimu 1416 metais.

## ORAS

Numatoma: giedra ir tarpais debesuotumas.

Saulė teka 5:27, leidžiasi 8:30. Dienos ilgis 15 val. 6 min.

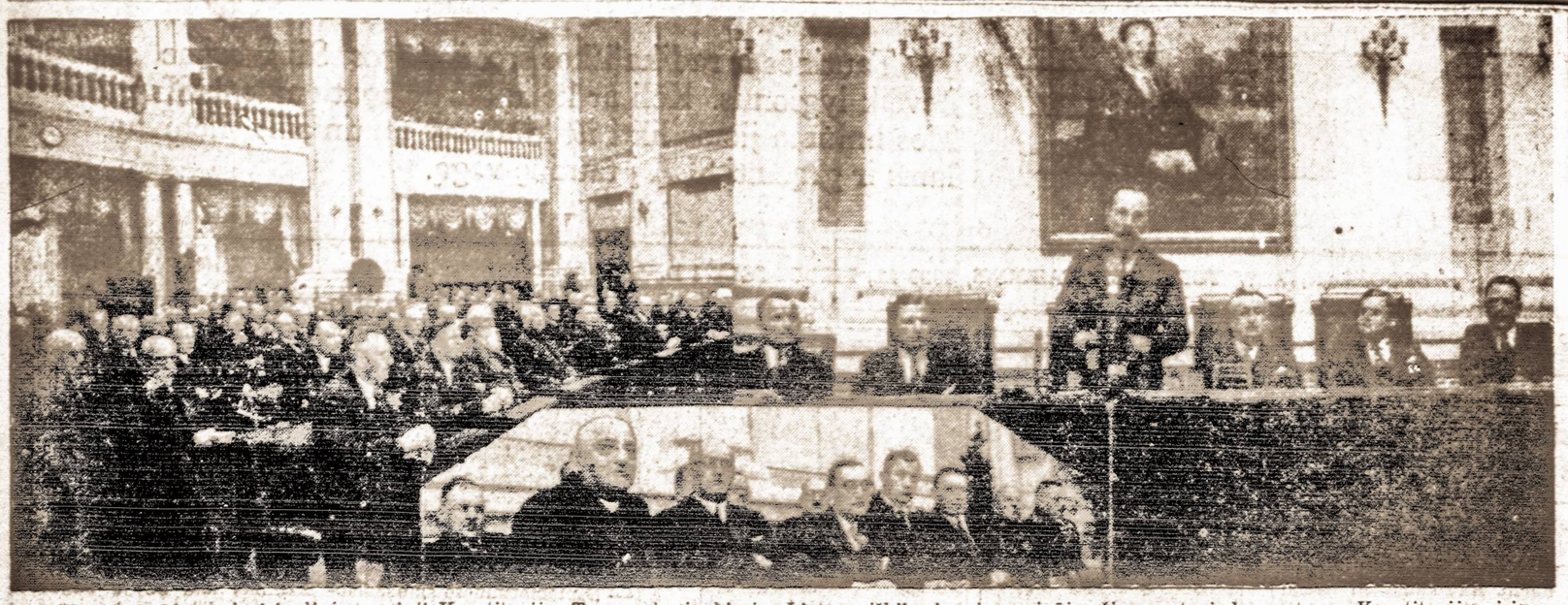

Gegužės 12 d. Lietuvoje įsigaliojo naujoji Konstitucija. Tą svarbų įvykį visa Lietuva iškilmingai paminėjo. Šiame atvaizde matome Konstitucijos įsigaliojimo proga įvykusį iškilmingą Seimo posėdį. Už Seimo prezidiumo stalo kalba Respublikos Prezidentas Antanas Smetona. Kairėje Seimo nariai; apačioje — Ministrų Tarybos nariai.

# JAUNOS LIETUVIŲ JĖGOS MŪSŲ TAUTAI!

## Respublikos Prezidento Antano Smetonos kalba, pasakyta Jaunalietuvių Sąjungos suvažiavime birželio 12 dieną

Dabar toks metas, kad visi, didieji ir mažieji, nori ir stengiasi būti visur stiprūs. Taip dera pasakyti, kalbant apie atskirus žmones ir apie tautas. Šiąja prasme tariant, stiprumo sąvoka darosi labai plati. Stiprus — kas sveikas, raumeningas, vinklus, greitas, mitrus, išmaningas, stiprus — kas turi savyje gėrio patvaros.

Bet tos dorybės ne dykai atsieina: jas tvirtinant ir grūdinant, reikia nuolat mankštintis, lavintis, judėti bei dirbti ir, žinoma, tvarkingai gyventi. Raumenys ir smagenys turi būti visą laiką tinkamoje santarvėje. Tik iš stiprių žmonių darosi stipri visuomenė. Priežodį: Keno galia, to ir valia mūsų amžius giliai dedasi galvon.

Tauta, kuri nori išlikti laisva, turi būti galinga, pajėgi. Kadangi jaunimas yra tautos atcitis, tai šiandien daugiausia rūpinamasi jo auklėjimu. Tik išėjęs šiokią ar tokią mokyklą, jis telkiamas draugijomis, kurių galutinę priežiūrą palieka valstybė sau. Kam jai toks didelis rūpestis? Krašto saugumui. Jaunimas juk turi būti paruoštas savo tėvynei ginti. Tai valdžios prievolė yra domėtis jaunųjų žmonių kariniu paruošimu. O kariškai ruošti yra ne vien mokyti ginklą vartoti, bet stiprinti ir lavinti žmones visašališkai, stiprinti jų kūną, valią ir protą. Tam tikslui visų pirma praverčia mankšta ir visoks sportas, arba žaismas, kuris gerai atsiliepia ir jų dvasiai.

Sportas, išsišakojęs įvairiausiomis rūšimis, skirstomas sunkiuoju ir lengvuoju, nelygu kas tam linkęs, kas ką įgali ir kas apie ką geriau nusimano. Tačiau ir sporte kūno lankstumas yra derintinas su proto miklumu. Viena su antru suglaudus gaunamas žymesnis pajėgumas. Sporte, kaip tik daugiausia išmokstama drausmės bei susiklausymo, gebėjimo tinkamai naudotis laiku suktis iš šiokių ir tokių pavojų, derinti vieningai savo pajėgas.

Tačiau nebūtų gerai tik žaisti. Tai būtų vienašališka. Žmogaus siela reikalinga dainos, muzikos, grožinės literatūros ir, bendrai imant, meno, dėl to jis eina iš lengvos žaismo sritise rimton tyros dvasios sritin. Tatai jį pakelia aukščiau kasdieninių, kartais, nuobodžių, nors ir reikalingų dalykų.

Ir to nagana. Žmogui įgimta žinoti: tiesą, žinoti, kas aplink jį ir toliau už jo akiračio darosi. Jam tačiau pravartu toks mokslas, kurs daro gyvenimą suprantamesnį, — pravartu mokslas, įmanomai patiekiamas. Kas vienam būtų neprieinama, tai per organizaciją lengvai pasiekiama. Bendravimas ir draugavimas žmogų išjudina, atgaivina ir tas jo savybes, kurios vienumoje gal ir nepasireikštų. Gerai vedama organizacija turi kilnios įtakos savo nariams ir įprastame darbe, kadangi ji pratina visa ką dirbti tvarkingai, sąžiningai ir našiai. Bendraujant su kitais, randasi daugiau sumanumo ir norisi pasirodyti geromis savo įpatybėmis. Juk kiekvienas nori būti vikresnis ir pranašesnis. Tai pažangos dėsnis. Sporto, žaismo, meno ir darbo lenktynės nėra, vadinasi, tuščias prasimanymas. Per jas pasireiškia elitas, arba, rinktiniai žmonės, kurie savo buklumu, gerai išsimiklinę, vienu ar kitu dalyku praneša savo draugus. Padirbėję, pasižymėję meistrais arba vadais, jie tampa tose kultūros šakose, kuriose esti pasiekę didesnio, nei kiti, išsilavinimo. Lygiomis su draugais pradėję, šiems virsta jie nebelygūs, pranašesni. Draugai tačiau juos gerbia be pavydo ir jais didžiuojasi prieš kitus ir prieš prašalečius.

Taip eina jaunuolių prieauglių atranka, kuri kitus veda su savim į aukštį. Taip randasi ir brėsta tautoje pažanga per įvairias auklėjimosi organizacijas. Taip tad drauge mokantis ir auklėjantis brėsta tvirtas jauno žmogaus būdas, tautai pelnytas. Paruošta jaunuolių atranka lengviau laimi sau būvio kovą ir sėkmingiau gina savo tėvynę. Tapusi sociali ir draugiška, ji sklandžiai sujungia bendron tautos bylon.

Ypatingai svarbu, kad jaunuolis ar jaunuolė, jausdamiesi draugijos nariais pajunta sau artesnius esant ne vien savo amžininkus, bet ir prašalečius, kurių tarpe per visokias šventes ar olimpijadas susiranda draugų. Palikdami tautos ribose, jie bendrauja kulturingame žmonijos gyvenime, būdami patrijotais jie darosi draugingi visam, kas yra gera ir žmoniška, nors tai būtų ir už jo krašto ribų. Jie savo krašto garbės saugotojai ir dideli taikos veiksniai.

Draugijos uniformas jaunimui ne tik pasipuošimas, bet ir vienybės pažymys. Draugijos uniformas, kur jis taip labai mėgsta dėvėti yra ritmas bendram vieningam žygiui. Uniformas glaudžiau telkia draugėn turtingus ir neturtingus, didydamas luominius kirtumus, ir stiprina draugystės ryšius.

Ko išmokstama draugijoje, tai nedingsta ir už jos ribų esant. Gera jos įtaka pasirodo nariams ir kasdieniniame darbe: įprastieji drausmės, tikslumo, santarvės ir laiko vertinimai, dėsniai čia taikomi. Jaunimui auklėti organizacija yra mokyklos tąsa, kur toliau žmonių prieauglio būdas tvirtinamas ir grūdinamas, kur įgijama reikalingų gyvenimui žinių, išmokstama gražiau elgtis.

Organizuoto jaunimo auklėjimas yra valstybei svarbiausias šių dienų uždavinys. Jis jau nebe naujiena, jis įprastas dalykas ir pas mus Lietuvoje. Štai, Jaunalietuvių Sąjunga gyvena ir sėkmingai dirba jau vienuoliktus metus, glaudžiame santykyje bendraudama su savo seserimi antra jaunuolių draugija, klaipėdiške Santara. Per tą laiką viena ir antra pagausėjo, išplito po visą kraštą skyrių ir skyrelių tinklu. Nerastume apylinkės, gal būt, ir kaimo, kur nebūtų jaunalietuvių, o Klaipėdos krašte santarininkų. Pradžioje buvo sunkus kelias, nes stigdavo vadų, kartais trūkdavo ir visuomenės pritarimo, kartais ir pasitikėjimo savimi. Šiandien viskas yra pagerėję. Aibės kliuvinių įveikta. Jau ilga eilė metų, kaip Jaunoji Lietuva savo sąlėkiais viešai pasireiškia, ko yra išmokusi. Sportas, žaismas, iš viso kultūros darbas, yra plačiai paskleistas ne tik miestuose, bet ir kaimuose. Mūsų jaunimo susidomėjimas daina, muzika ir mokslu yra žymiai pakilęs.

Kadangi Jaunoji Lietuva yra mokymo ir auklėjimo organizacija, tai jai, žinoma, geriau tinka vadovai skirti, o ne rinkti, — skirti išmaningi ir prityrę žmonės. Jau treti metai sueina, kaip Sąjunga tvarkosi skyrimo dėsniu. Patyrimas tokią tvarką pateisina. Juk kaip tik per tuos paskutinius metus sąjungos buvo pasiekta daugiausia laimėjimų. Italijoje, Vokietijoje ir kituose kraštuose jaunimo auklėjamosios organizacijos irgi skiriasi, o ne renkasi vadus. Skyrimo dėsniu tvarkosi visiems žinoma pasaulinė organizacija, Skautų brolija, gavusi pradžią Anglijoje, taigi visur patyrimų mėgstančiame krašte. Kas patyrime yra prigiję, tai verta palikti ir ateityje.

Jaunimo auklėjimas pripažintas svarbiu dalyku mūsų krašto santvarkos pagrindinių dėsnių. Jie sako, kad pati valstybė laiko ir tam tikromis sąlygomis leidžia laikyti savo piliečiams, Bažnyčiai ar tolygiai tikybinei organizacijai, auklėjamąsias draugijas, įstaigas ir mokyklas. Tie dėsniai pabrėžia, kaip yra reikalinga telkti daugiau dėmesio mūsų priaugančioms kartoms, kiek daug laukiama iš jų tautos stiprinimui. Jaunosios Lietuvos šūkis: Jaunąsias jėgas tautai! Vadinasi, auklėtis ir mokytis ne tiek sau, kiek savo tėvynei. Ta pačia tautine linkme eina Skautų Brolija, Jaunieji Ūkininkai, Šaulių Sąjunga ir kitos draugijos. Visų jų tikslas — mūsų tėvynės laisvė, visos jos nori ir stengiasi būti stiprios. Taigi jaunalietuviai ne vieni, jie turi stiprių draugų, siekiančių to paties tikslo, būtent, kad mūsų tauta būtų galinga.

Vadovauti yra rūpestingai dirbti savo organizacijai, vesti ją nužymėtu keliu, aukoti savo brangų laiką aukštam tėvynės uždaviniui. Vadovo ar vado vieta yra garbinga, bet ir sunki. Ji daugiau pareiga nekaip teisė, ji daugiau rūpestis negu džiaugsmas. Dėl to mes vadovams, atsidėjus padirbėjusiems Jaunosios Lietuvos Sąjungai, privalome tarti nuoširdų ačiū. Atpildas už jų darbą tačiau yra ne kuris mūsų atlyginimas, o mūsų pritarimas. Ir ne tiek pritarimas, kiek jų pačių nusimanymas, kad darba sąžiningai ir rūpestingai, kad jų darbo vaisiai yra aiškūs, kad Lietuva per jų trūsą eina stipryn. Atpildas toks, koki jaučia savyje mokytojas ar auklėtojas, matydamas gerai jo tvarkomą jėgą tautai.

Jaunalietuviai ir jaunalietuvės, būkite stiprūs ir toliau, kad būtų galinga mūsų tauta!

### Sudegė istoriniai namai

ĄŽUOLŲ RŪDA. — Šiomis dienomis Ąžuolu Rūdos bažnytkaimyje (Marijampolės apskr.) dėl nežinomų priežasčių užsidegė ir sudegė vietos gyventojo Salingerio namai, kurie buvo statyti daugiau kaip prieš 150 metų. Sudegusieji namai buvo istoriniai: jie buvo pastatyti dar prieš paskutinįjį Lietuvos-Lenkijos padalinimą prie Kauno—Marijampolės kelio (dabar ten yra modernus plentas) pirmajai pašto įstaigai, į kurią ilgą laiką per miškus buvo arkliais vežiojamas paštas. Taip pat šiuose namuose ir pašte Prancūzijos imperatorius Napoleonas, 1812 m. žygiuodamas į Rusijos gilumą, kalbėjosi su Lietuvos bajorais.

### Trupiniai iš SLA seimo

Prieš SLA seimo atidarymą adv. Kleofas Jurgelionis suteikė seimo delegatams nemokamai Chicagos laisvų kapinių žurnalą. Iš delegatų buvo girdėti įvairių nuomonių apie minėtą anapus grabo darbuotojų leidėjų žurnalą. Vieni gėrėjosi, kad ir aname svietė nebus taip ilgu gyventi, jei pateks į Chicagos lietuvių laisvas kapines. Pagal kitų nuomonę tai raudonojo fronto lyderių agitacija kapais išgąsdinti lietuviškai nusiteikusius seimo delegatus, nupuldyti jų nuotaiką ir raudoti Saliamoną psalmiu žodžiais "tuštybių tuštybės", "aname sviete gausite zoplotą".

Mat, kuomet giltinė pastatyta su dideliu dalgiu šalia delegato, tai tuščias darbas rūpintis "svieto marnasčiais". Girdi, tautininkai rytojaus dieną ant žemės ir mąstys apie tai, kaip Chicagos "tautinėse" kapinėse reikės apsigyventi.. Bendrafrontininkai, pasilikę ant žemės, galės nekliudomai susivienijimo turtus valdyti ir laisvai šeimininkauti.

Tai Mat

### Diplomatinės tarnybos tarnautojams nustatyta amžiaus riba

Kaunas. — Naujai išėjusiose "Vyriausybės Žiniose" paskelbti užsienio reikalų ministerijos etatai. Tarp kita ko diplomatinės ir konsularinės tarnybos tarnautojams nustatyta vadinamoji amžiaus riba. Šios rūšies tarnautojams tarnybos amžius nustatomas 60 metų. Tačiau Respublikos Prezidentas Užsienių Reikalų Ministro teikimu gali tarnautoją tarnyboje palikti dar dvejus metus.

### KUR VIENYBĖ GALIMA GAUTI SCRANTONE

SLA seimo metu mūsų dienraštis galima įsigyti šiose vietose:

1) H. Halpin, Newstand-Dime Bank Bldg.
2) L. Savickas, 205 W. Market St.
3) V. Kerševičius, 115 W. Market St.
4) Jermyn Hotel, Newstand.

# SLA SEIMO POSĖDŽIAI

Antradienio popietinė sesija pradėta anksčiau nustatyto laiko.

Pasiūlyta ir nutarta delegatų vardošaukio nedaryti šioje sesijoje. Atvyko du nauji delegatai: adv. A. Šalna ir valdžios pripažintas revizorius Varkala.

Svarstant finansų komisijos raportą, Varkala duoda paaiškinimus į finansų komisijos narių ir delegatų paklausimus. Klausimai buvo komplikuoti ir nedaugeliui delegatų suprantami. Po ilgos eilės klausimų raportas buvo priimtas.

Šioj sesijoj atvyko dar keturi nauji delegatai, kurie pripažinti su prendžiamuoju balsu.

Trečiadienio rytą 10 val. delegatai numaršavo tris kvartalus prie miesto rotušės, kuri specialiai pasipuošusi Amerikos vėliavomis ir ant iškilmingų rotušės laiptų sugrupuota ketvirtadalis tūkstančio lietuviškų veidų — nutraukti seimo delegatų paveikslai.

Grįžus į seimo selę prasidėjo nuobodi vardų šaukimo litanija.

Priimti šeši delegatai šioj sesijoj.

Specialiai duota proga kalbėti Antanui Aleknai, Dariaus-Girėno Aeroklubo sekretoriui, kuris rūpinasi surinkti aukų lak. Šaltenio kelionei ir lėktuvo nupirkimui Lietuvos Šaulių Sąjungai. Lak. Šaltenis pašauktas pasirodyti. Jis nuo estrados prakalba apie savo tikslus, prašo paremti jo misiją. Abiejų kalbėtojų atsiliepimas į seimą padarė gerą įspūdį.

Išklausomi buvusių pirmųjų keturių sesijų protokolai, kurie priimti.

Pranešama, kad popiet sesijos nebus, bet bus išvažiavimas busais į paežerį, o penktadienį bus ekskursija į kasyklas. Šiems pareiškimams kilo daug pasipriešinimų. Buvo nurodoma, kiek delegatai turės nuostolių, praleisdami pusdienį pasimaguriavimui. Įdomus faktas, kad mūsų "progresyviai", kurie pirmiau sirguliuodavo neturto liga, kaipo sunkaus darbo žmonės, balsavo už sesijos suspendavimą, nepaisydami, kad tuo būdu nuskriaudžia kiekvieną tam nepritariantį delegatą, priversdami seimavoti vieną dieną ilgiau. Bet nebuvo be priežasties. Tikslas pratęsti seimą vieną dieną ilgiau yra pailsinti delegatus, kad išvažinėtų namo, o pasilikę delegatai galėtu visus svarbiuosius reikalus be pasipriešinimo praleiti pagal savo norą.

Pirmininkas prašo ranku pakėlimu užsiregistruoti kiek yra norinčių važiuoti į ežerą. Rankas pakėlė 30 delegatų, kurių nuvežimui bus samdomas busas. Vadinasi, trisdešimties delegatų noru 232 delegatai priversti nusilenkti. Štai, kur pasireiškė "demokratybės gynėjų demokratiškumas". Jeigu "bendrojo fronto" demokratybės ginėjai tik tokią demokratybę nori įvesti ir Lietuvoje, tai tikrosios demokratybės gynėjai turėtų apsižiūrėti, su kokiais demokratybės gynėjais eina į "bendrą frontą".

### SEIMO KOMISIJOS

Pirmininkas paskyrė šias komisijas:

Komisijų komisija: dr. A. Montvydas, J. J. Bačiūnas, J. Miliauskas.

Tautiškų centų skirstymo komisija: kun. M. Valadka, Pr. Bajoras, dr. A. L. Graičiūnas.

Skundų apeliacijų komisija: K. P. Deveikis, adv. K. Jurgėla, P. Balčikonis.

Rezoliucijų komisija: P. Grigaitis, M. Vaidyla, M. Michelsonas.

Prieita prie kuopų pasiūlymų bei sumanymų skaitymo. Tai išspręsta iki pirmos valandos. Padaryta seimo pertrauka iki rytojaus devintos valandos ryto.

A. B. Strimaitis

# ROMOS AUGIMAS IR ŽLUGIMAS

"Amžinas miestas" Roma dabar turi 1,240,000 gyventojų, o 1914 m. jų turėjo tik 600,000. Toks greitas viename mieste žmonių pasidauginimas yra nepaprastas. Tačiau ir visa Romos praeitis gyventojų skaičiaus atžvilgiu yra nepaprasta, gyventoju skaičius Romoje nuolat keitėsi: didėjo ir mažėjo. Tokiu gyventojų skaičiaus keiteliojimusi pasaulyje kito tokio miesto nėra.

Prieš krikščionių erą Romoje buvo 39 gyventojų surašymai, pirmutinis įvyko viešpataujant paskutiniam Romos karaliui Servius Tullius, 558 m. prieš Kristaus gimimą, o paskutinis viešpataujant cezarui Juliui, 51 m. prieš Kristaus gimimą. Pirmasis surašydamas Romoj gyvenusių žmonių rado 48,000, o paskutinysis visą milijoną. Vadinasi, per 507 metus Romos gyventojai pasidaugino 916,000 žmonių.

Per sekančius tris šimtmečius, maždaug iki 350 m. po Kristaus gimimo, Romos gyventojai pasidaugino iki 1,300,000. Nuo tų metų prasidėjo Romos imperijos žlugimas ir žlugo, taip greitai, kad viešpataujant paskutiniam cezarui Romulus Augustulus (476 m.) Romoj gyventojų buvo jau tik 100,000. Ir kasmet gyventojai savo skaičiumi vis mažėjo, o pati Romos miesta pridengė griuvėsiai. Tokiame sunaikinime Romoj apsireiškė popiežių įtaka. Kada popiežius Grigorius XI sugrįžo iš Avionos "nelaisvės" (1370 m.), Roma buvo tik miestelis su 17,000 gyventojų. Senųjų romanų patričių šeimynos gyveno užmiesčio pilyse. Nuo Švento Selvestro aikštės, kuri vėliau buvo pavadinta Plazza de Popolo, į visas puses telkšojo purvo plotai, senovės cezarų rezidencijų vietoj. Palatinoj, ganėsi ožkos, o vietoj viešosios aikštės (Forum) maišėsi iš ganyklų pareinančių karvių būriai.

Popiežiaus Pauliaus IV laikais, vadinamoj "atgimimo gadynėj" Romos gyventojų skaičius buvo pašokęs iki 80,000, bet paskutiniais jo pontifikato metais (1535 m.) tas skaičius sumažo iki 50,000. Paskutiniais metais pantifikato popiežiaus Sixto V. miestas pradėjo atsistatyti vadinamu urbanišku stiliumi (1590 m.?). Tada gyventojai pasidaugino iki 100,000. Apie 1650 m., viešpataujant popiežiui Inocentui X, Roma "prałobo" iki 120,000 gyventojų.

Nuo 1870 m. Roma virto Italijos valstybės sostine. Nuo tada Romos gyventojų skaičius augo kas mėnesis, ir 1872 m. mieste jau gyveno 226,000 žmonių; paskutiniais 19 šimtmečio metais gyventojų ten buvo 460,000, o 1914 m. 600,000. Dabargi jau Roma turi 1,240,000 gyventojų.

Pastebėtina dar ir tai, kad 1858 m. Romos gyventojų 73% sudarė romanų ainiai, o dabar ten gyvena tik 42.6 nuoš. Romos "amžiname mieste" gimusių žmonių.

Ieško dingusio jaunuolio. — Miškų sargams vadovaujant, ieškomas garsaus Amerikos leidėjo sūnaus Jono M. MacCormick'o, 21 metų amžiau, kūnas. Jo draugo Ričardo Whitmer'o kūnas rastas čia pat.

VIENYBĖ
Established 1886
LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

| | |
|---|---|
| Metams | $7.00 |
| Pusei metų | $3.75 |
| Trims mėnesiams | $2.00 |
| Vienam mėn. | $0.90 |

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje

| | |
|---|---|
| Metams | $5.00 |
| Pusei metų | $2.75 |
| Trims mėnesiams | $1.65 |
| Vienam mėnesiui | $0.75 |

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavarde ir adresu.
Nesunaudoti rankraščiai nesaugojami.
Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Saitrus — Vedėjas.
J. Tvaliata — Redaktorius.

# AMERIKOS SPORTININKAI IŠPLAUKIA LIETUVOS OLIMPIJADON

Amerikos lietuviai sportininkai, kurie dalyvaus Pirmoje Lietuvos Tautinėj Olimpijadoj, iš New Yorko išplaukia šiandien, liepos 1 d. Švedų-Amerikos laivu "Gripsholm".

Iš viso vyksta dvidešimt penki atletai. Tai rekordinis skaičius. Ypač didelis šis atrodo prisimenant koki sunkūs dabar laikai. O kelionės lėšų fondas turėjo būti sukeltas iš visuomenės.

Visam darbui vadovavo Amerikos Lietuvių Atletinė Sąjunga, kurios pirmininku yra teisėjas Jonas T. Žiūris. Kiti valdybos nariai, kurie nuostabaus pasiaukojimo darban įdėjo, yra: Albinas Kumskis, vykstąs Lietuvon kaipo visos Olimpinės komandos vadovas, Jonas Juozaitis JAUNIMO laikraščio sporto redaktorius, Juozas Poška (JAUNIMO vyr. redaktorius, kuris yra s-gos sekretorium) ir propagandos skyriaus vedėjas), dr. Jonas Poška, Vincas Rekus ir rėmėjai Stasys Balzekas, Justinas Mackevičius, Jonas Eudeikis bei Juozas Budrikas. Šie asmenys padarė fondo pradžią, kiekvienas aukodamas $275. Penktasis, prisidėjęs su tokia auka, yra Cook County Clerk Michael Flynn.

Ypatingas kreditas tenka didesniųjų kolonijų veikėjams, kurių dėka net 13 sportininkų iš mažesnių miestų vyksta olimpijadon. Pittsburghas siunčia keturis, Philadelphija ir Kearny, N. J. po tris, Cleveland du ir Elizabeth, N. J. vieną. Iš kolonijų veikėjų reikia išskirti adv. Eduardas A. Schultz, Pittsburgh, Pa., adv. C. S. Cheleden, Philadelphia, Pa., Adolfas Dollaras — Elizabeth, N. J., Vincas Barsauskas — Kearny, N. J. kun. Juozaitis — Rockford, Ill., kun. H. Vaičiūnas — Cicero, Ill. ir K. S. Karpius — Cleveland, Ohio.

Iš Chicagos vyksta dvylika. Jie iš Chicagos išvažiavo vakar, birželio 30 d. Visų kitų kolonijų sportininkai juos patiks New Yorke.

Visas sportininkų finansavimas pareina apie $7,500, ir tiek Amerikos Lietuvių Atletinė Sąjunga turėjo per du mėnesiu sukelti. Stambiau aukojo didiesnieji biznieriai. Likusieji pinigai sukelta piknikų rengimu.

Paskutinėmis dienomis šie Chicagos biznieriai įteikė savo kontribucijas šiam tikslui: po $25 — Julius Namon, N. Počiulpas, Jonas Puzauksis, adv. A. Olis, A. R. Patrick, Beinor iš Harvey, Ill. po $20 — N. Kantor. $10 — Šemeta.

Laivas "Gripsholm" iš New Yorko išplaukia liepos 1 d., o Klaipėdoj sportininkus išlipdys liepos 13 d. Olimpijada prasidės liepos 17 d. (Dariaus ir Girėno žuvimo dieną) ir tęsis iki 31 d. Joje dalyvaus daugiau kaip 1,000 lietuvių sportininkų iš įvairių šalių: Latvijos, Vokietijos, Prancūzijos, Pietinės Amerikos, Anglijos, Škotijos ir Kanados.

Amerikos lietuvių sportinė delegacija yra nepaprastai stipri. Ir nė vienas vykstančių neturi jokios abejonės, kad jie paims visas pirmąsias vietas.

Reikia neužmiršti, kad didžiuma iš važiuojančių yra pasiekę pačių viršūnių Amerikos sporto gyvenime. Dauguma jų įvairiose šakose tarp koleginiai visos Amerikos čempijonai. O tas reiškia, kad jie labai geri.

Iš vykstančių 25, 24 yra vyrai ir viena mergina — Florencija Bložytė iš Chicagos.

**ALAS**

**Jonas F. Eudeikis,** Chicagos lietuvių žymiausias laidotuvių direktorius. Jis šiomis dienomis Lietuvos Prezidento buvo pakeltas į Pirmosios Lietuvos Tautinės Olimpijados garbės rėmėjus. Eudeikis yra vienas iš penkių chicagiečių, kurie paaukojo po $275, kad pagelbėtų pasiųsti Lietuvos Olimpijadon sportininkus iš šios šalies.

Chicagos sportininkai vyksta olimpijadą su juos siunčiančios Amerikos Lietuvių Atletinės Sąjungos vadais. Iš kairės: Herbertas Budrikas, Jonas Juozaitis (JAUNIMO sporto redaktorius), Pranas Gereltauskas, Jonas Tenzis, Justinas Mackevičius (garbės rėmėjas), Vincas Pečiulis, Pranas Alis, teisėjas Jonas T. Žūris (ALAS S-gos pirm.), Joe "Ed" Beinoris, Florencija Bložytė, Juozas Poška (JAUNIMO redaktorius ir ALA S-gos sekretorius), konsulas Petras Daužvardis, Harry Petraitis, Eduardas Martinaitis, Mikos Ruzgis, dr. Jonas Poška (ALA S-gos vicepirm.), Jonas Avelis ir Albinas Kumskis, sportininkų vadas.

**Michael J. Flynn,** Cook County klerkas, vienintelis svetimtautis, pakeltas Lietuvos Olimpijados garbės rėmėju. Jis Amerikos sportininkų pasiuntimo Lietuvon reikalams paaukojo $275.

## Pririšo jautį, rado tik odą

**Marijampolė.** — Igliškėlių valsč., Navasadų kaim. ūkininkas Baltrušaitis prieš porą metų įsigijo geros veislės bulių. Ūkininkas Baltrušaitis bulių gerai išlaikė ir jis kaip reproduktorius buvo žinomas visoje apylinkėje. Vieną vakarą ūkininkas bulių išvedė ir nakčiai pririšo pamiškėje į pievą. Atsikėlęs rytą, buliaus pievoje jau nerado. Pėdsakais ūkininkas Baltrušaitis nusekė į mišką, kur rado buliaus tik galvą, odą ir kojas, o mėsa dviem vežimais buvo nuvežta. Ūkininkui Baltrušaičiui padaryta didelis nuostolis, o plati apylinkė šį įvykį įvairiai komentuoja, nes tai dar pirma tokia vagystė, gal būt ne tik čia, bet ir visoje Lietuvoje.

# KAS TIE SPORTININKAI, KURIE VYKSTA DALVAUTI PIRMOJ LIETUVOS OLIMPIJADOJ

## Vyksta rekordinis skaičius. Iš viso 25 atletai. Iš Chicagos vyksta 12

Liepos 1 d. iš New Yorko išvyks į Lietuvą 23 Amerikos lietuviai sportininkai, dalyvauti Tautinėj Olimpijadoje, kuri įvyks Kaune liepos 17—31 d.d. Iš šių 23-jų važiuojančių, dvylika bus iš Chicagos bei apylinkių, o kiti vienuolika iš didesniųjų lietuvių kolonijų: 4 iš Pittsburgh, Pa., 3 iš Kearny, N. J., 2 iš Philadelphia, Pa., vienas iš Elizabeth N. J. ir vienas iš Cleveland, Ohio.

Visi atletai yra Amerikoje gimę-augę ir Lietuvą pamatys pirmą kartą.

### PITTSBURGH, PA.

**Petras Bernotas** (Pete Bennet), gimęs gegužės 23 d. 1915 m., New Kinsington, Pa. Tėvai — kauniečiai, bet Ameri kon atvykę labai jauni. Vidurinę mokyklą baigęs 1934 metais, stojo Pittsburgho Universitetann, kurį užbaigs sekančiais metais.

Petras sportu domėjos nuo mažens ir ypatingai gerai pasižymėjo vidurinėj mokykloj, gaudamas garbės požymius už puikų pasirodymą lengvojoj atletikoj, plaukime, krepšiny ir futbole. Universitete jis daugiausia lavinosi lengvojoj atletikoj. Jo specialybė — šokimas į aukštį. 1936 metais jis laimėjo Amerikos tarpkoleginį čempionatą, iššokdamas 6,6 pėdas. Petras gerai pasirodo ir disko, kamuolio stumimo, šokimo į tolį, šokimo su kartim bei bėgimo varžybose.

**Albertas Bikinas** (Albert Beacon), gimęs Pittsburgh, Pa., balandžio 23 d. 1918 m. Savo plaukymo gabumais patraukęs į save visos Amerikos sporto pasaulio akis. Specialybė — plaukimas ant nugaros. 40 ir 50 jardų varžybose sumušęs pasaulinį rekordą. 40 jardų nuplaukia per 21 sekundą, 100 jardų per 59,3 sek. Yra Pittsburgho Universiteto studentas.

**Juozas Jankaitis,** gimęs birželio 24 d. 1916 m., Homestead, Pa. Baigęs lietuvių pradinę mokyklą. Dabar studijuoja Diquesne Universitete. Vidurinėj mokykloj trejis metus buvo krepšinio komandos kapitonu. Už savo krepšinio gabumus laimėjo universiteto stipendiją.

**Eduardas Vizbaras** (Visbar), krepšinio lošikas. Galės gerai atsilaikyti prieš dabar Lietuvoj apsigyvenusį Lubiną. Abu milžinai turį po 6 pėdas 5 colius aukščio. Vizbaras savo laikysena krepšinio aikštėje pasidarė vieną iš geriausių krepšininkų visoj Pennsylvanijos valstybėje. Jo vadovaujamos komandos laimėjo kelis tos valstybės čempijonatus. Gimęs gegužės mėn. 3 d. 1916 m., Duquesne, Pa.

### ELIZABETH, N. J.

**Jonas Pečiukaitis,** sporto draugų pramintas "Shorty" dėl neaukšto ūgio, bet gi tas jam nepakenkė pasiekti aukštumų keliose sporto šakose, kaip tai krepšiny, lengvojoj atletikoj ir plaukime. Gimė lapkričio 1 d. 1915 m., Elizabethe. Pradinį mokslą gavo lietuviškoj mokykloj. Keliose rytinėse jungose pripažintas "vertingiausiu atletu".

**Justinas Mackevičius,** Chicagos lietuvių bankininkas, kuris yra Lietuvos Olimpijados garbės rėmėjas. Jis prisidėjo prie Amerikos sportininkų pasiuntimo aukodamas $275. Mackevičius yra Standard Federal Savings and Loan Assaciation of Chicago prezidentas.

### KEARNY, N. J.

**Teodoras Stanišius** (Stanish) yra vienas iš greičiausiomis kojomis lietuvių, vykstančių Olimpijadon. Šimtą jardų jis nubėga per 9,8 sekundas. 60 jardų bėgime Stanišius laiko Amerikos interskolastinį rekordą, nubėgdamas per 6,4 sek.

Gimė Pennsylvanijoj, mažam Antrimo miestely 1918 m. spalių 19 d. Yra studijavęs Pittsburgho Universitete.

**Petras Jankauskas,** gimęs 1917 m. lapkričio 25 d., Kearny, N. J. Mokslą ėjo pradinėj lietuvių mokykloj. Aukštojo mokslo siekė Villanovos universitete. Pasižymėjo lengvojoj atletikoj. Ieties mėtime laimėjo tarpkoleginį čempijonatą, numedamas 182 pėdas tolumo. Yra puikus bėgikas. 880 jardų nubėga per 2 minutas.

**Antanas Lukis,** gimęs lapkrišio 8 d. 1917 m., Kearny, N. J. Lengvaatletas, specialybė: ilgesnių distancijų bėgimas. Vidurinę mokyklą lankydamas, pastatė Amerikos interskolastinį rekordą, 440 jardų bėgdamas per 49,6 sek. Pradinį mokslą gavo lietuvių parapinėj mokykloj. Studijuoja Seton Hall kolegijoj.

### CLEVELAND, OHIO

**Juozas Prokopas,** gimęs sausio 9 d. 1920 m. Cleveland, Ohio. Vidurinėj mokykloj buvo pramintas "mokyklos lengvosios atletikos komanda". Brilijantinį rekordą paliko šiose šakose: bėgimas, kamuolio stūmimas, ietis, diskas (rutulys), šokimas ir krepšinis.

Ohio valstybės sporto žinovų pripažintas geriausiu tos valstybės atletu, kokis bet kada ten turėta.

### PHILADELPHIA, PA.

**Leonas Mačionis,** gimęs vasario 23 d. 1918 m. Philadelphia, Pa. Studijuoja Franklin-Marshall College. Plaukikas. Laimėjęs per 50 medalių, 15 tiesioginių trofėjų, penkias per einamąsias, tarpe jų $1,000 trofėją už šešių mylių distancija. Mačionis yra laimėjęs kelis Amerikos interskolastinius rekordus.

**Jonas Nojūnas,** gimęs kovo 15 d. 1918 m. Philadelphia, Pa. Studijuoja Villanova universitete. Geras boksininkas ir plaukikas. Villanova Universitete vadovauja bokso komandai.

### CHICAGO, ILL.

**Pranas Alis** — Ališauskas, gimęs sausio 3 d. 1917 m., Chicago, Ill. Boksininkas. Laimėjęs Illinoiso valstybės tautinės gvardijos (National Guards) čempijonatą.

**Juozas Beinoris,** gimęs lapkričio 16 d. 1917 m. Harvey, Ill. Lanko garsųjį Notre Dame Universitetą, kame jis pasiekė viršūnių futbole, krepšiny ir kamuolio stūmime.

Praėjusį rudenį Beinoris pripažintas **All American Tackle** — aukščiausia garbė futbole. Kamuolio stūmime laiko trečią vietą Amerikoje. Plaukime laimėjęs daug medalių.

**Pranas Gereltauskas,** gimęs sausio 30 d. 1920 m. Chicago, Ill. Lengva-atletas ir krepšininkas. Nuo mažens dalyvauja Chicagos jaunų lietuvių sportiniam gyvenime.

**Vincas Pečiulis,** gimęs rugsėjo 24 d. 1915 m., Cicero, Ill. Baigęs lietuvių parapinę mokyklą. Aukštesnį mokslą — Morton Jr. Kolegijoj. Pasižymi keliose šakose. Yra vienas iš Chicagos lietuvių geriausių krepšininkų.

**Mikas Ruzgis,** gimęs sausio 15 d. 1915 m.. Praėjusį sezoną buvo pripažintas geriausiu lietuvių krepšininku laikraščio JAUNIMAS vedamoj krepšinio jungoj (vienintelė lietuvių junga visoj Amerikoj). Taip pat gerai plaukia.

**Harry Petraitis,** gimęs birželio 30 d. 1916 m. Aurora, Ill. Puikus krepšininkas. Už krepšinio gabumus laimėjęs stipendijas į Michigan State ir Oregon universitetus.

**Herbertas Budrikas,** gimęs gegužės 19 d. 1919 m. Chicago, Ill. Vienas iš geriausių Chicagos plaukikų. Laiko kelis rekordus. Laimėjęs labai daug medalių.

**Jonas Avelis,** krepšininkas ir tenisistas. Gimęs Chicagoj vasario 28 d. 1915 m. Nuo mažens dalyvauja Chicagos lietuvių sporto veikloj.

**Jonas Tenzis,** treneris. Gimęs birželio 26 d. 1906 m. Chicagoje. Studijavęs Denison Universitete, Ohio valstijoj. Lietuvių sporto veikloj vadovaujančią rolę vaidino per paskutinius 15 metų.

**Eduardas Martinaitis,** boksininkas. Gimęs liepos 5 d. 1918 m. Spring Valley, Ill. Boksuotis pradėjęs prieš 3 metus, suskubo pasiekti nuostabių rezultatų. Mušėsi 96 boutuose, iš jų šešiolika laimėjęs nokautais. Pralaimėjo tik aštuonis. Nebuvo dar nei kartą pats išmuštas. Laiko įdomų rekordą, kurį gavo paguldydamas pasižymėjusį Jimmy Wilsoną per 20 sekundžių pirmojo raundo.

**Florencija Bložytė** (Florence Blasch), vienintelė gražiosios lyties atstovė, keliaujanti iš J. A. V. į Lietuvos Olimpijadą. Gimus kovo 21 d. 1917 m. DeKalb, Ill. Puiki lengvaatletė. Laiko kelis rekordus bėgime skrituly ir kamuolio mėtime. Yra pripažinta trečia geriausia Amerikos moterų ieties metikė, antra geriausia kamuolio stūmime. Taip pat yra gera krepšininkė.

Visi sportininkai kalba lietuviškai. Bendras amžius apie 21 metų.

**K.**

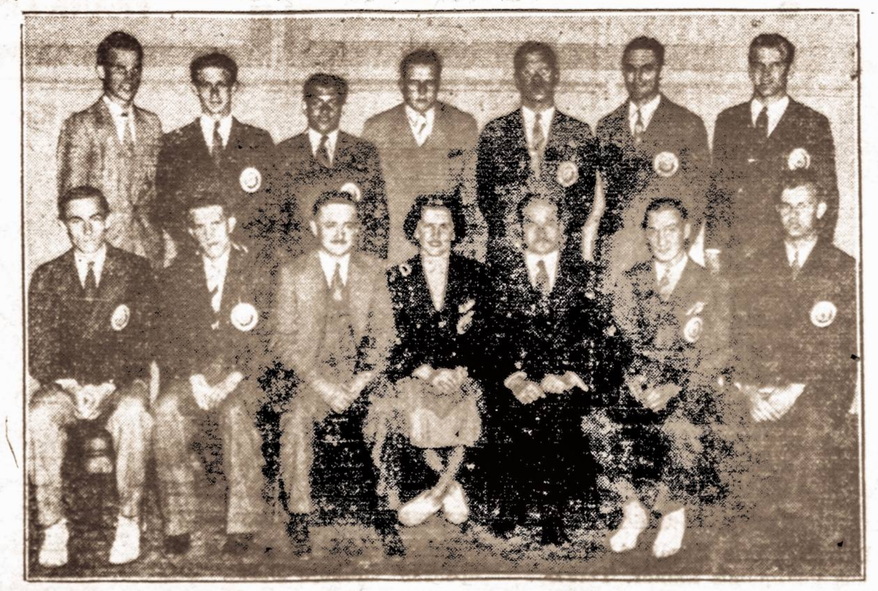

Į Pirmąją Lietuvos Tautinę Olimpjiadą iš Amerikos vyksta 25 sportininkai. Iš to skaičiaus iš Chicagos vyksta 12, kuriuos matome šiame paveiksle. Pirmoj eilėj sėdi (iš kairės): Pranas Gereltauskas, Pranas Alis, teisėjas Jonas Žūris (ALA S-gos, kurios rūpesčiu sportininkai išvyksta, prezidentas), Florencija Bložytė, konsulas Petras Daužvardis, Eduardas Martinaitis ir Jonas Avelis. Antroj eilėj stovi: Vincas Pečiulis, Herbertas Budrikas, Jonas Tenzis, Albinas Kumskis (sportininkų vadas), Joe "Ed" Beinoris, Harry Petraitis, Mikas Ruzgis.

## ANGLIJOJE 1,778,805 BEDARBIAI

LONDONAS. — Vokiečių telegramų agentūros žiniomis, gegužės 16 d. Didžiojoje Britanijoje buvo įrašyta 1,778,805 bedarbiai.

Tai yra 382,000 daugiau negu tuo pačiu laiku praėjusių metų.

Paskutinio mėnesio laikotarpyje bedarbių skaičius padidėjo 31,000.


NAUJA ŠVARI VIETA
Restauarant, Bar & Grill
411 GRAND STREET,
Brooklyn, N. Y.
Sav. Vincas Vyšniauskas
Visokių vietinių ir importuotų gėrimų
Degtinė—Vynas—Alus
Visoki Užkandžiai

TRU-EMBER COAL Co.
(Lietuvių Anglių Kompanija)
Parduoda ir pristato į namus geriausias rūšies anglis ir visokį kitokį kurą
Patarnavimas greitas.
KADA JŪMS PRISTINGA KURO, TUOJAUS TELEFONUOKITE:
EVergreen 7-1661
Telefonas: EVergreen 7-1661
TRU-EMBER COAL COMPANY
(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)
485 Grand Street. Brooklyn, N. Y.

DIDELIS DEGTINĖS NUPIGINIMAS LIETUVIŠKAM E MONOPOLYJE

MINT SPRINGS, 15 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė. Reguliarė kaina $1.90 kvortai, pas mus $1.53

TWO NATURALS, 12 mėnesių senumo, 90 proof Glenmore Kentucky degtinė. Reguliarė kaina $190 kvortai, pas mus $1.47

Vestuvėms, krikštynoms arba surprise party, imant visą "case", 12 bonkų už
MINT SPRINGS ..... $16.50
TWO NATURALS ..... $15.50

Ši nupiginta kaina ilgai nebus, norėdami jos gauti, užsisakykite dabar. Galite užsakymus duoti telefonu

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 Keap Street, arti Grand Street
prie pat Republic Teatro durų
X. STRUMSKIS, savininkas

# VIENYBĖ

## Baltosios Lelijos vyrų choro veikla

HARRISON ir KEARNY, N. J. — Birželio 22 d. įvyko Baltosios Lelijos choro susirinkimas ir pratimai. Susirinkimą vedė choro pirmininkas M. Staniulis.

Apsvarsčius choro reikalus, sumanyta rengti išvažiavimą busais į pajūrį. Visi vietos lietuviai prašomi dalyvauti.

Nutarta dalyvauti aviacinėje gegužinėje liepos 2 d. Maspethe šaulių lėktuvo naudai ir lindeniečių gegužinėje New Jersey lietuvių radijo naudai.

Manoma rengti koncertą ir suvaidinti "Čigonę" ateinantį rudenį, orui atvėsus.

Choras ima geriau veikti, V. Žukui pradėjus jam vadovauti. Ir senieji vadovai muzikai Stanionis ir V. Šereika, maža laisvo laiko turėdami, vis dėlto nepamiršta Baltosios Lelijos choro.

Vyrų chorą sudaro šie dainininkai: M. Stanionis, P. Vėlyvis, J. Stasilionis, J. Tumas, J. Ratkus, J. Giraitis, J. Bičkauskas, A. Daunoras, A. Norvaišas, K. Tamašauskas ir V. Bičkauskas.

V. Bičkausko žmona, dainininkė, daug gelbsti rengti koncertus ir kitokius vakarus.

*Raštininkas*

Pietaukite ir šokite gražiose "OMAR" salėse
Garsus Koktelių Baras
Oros visuomet vėsus
**Viešbutis 'JERMYN"**
Scranton, Pa.

## KASDIENINĖ RADIJO PROGRAMA

Ateinantį šeštadienį liepos 2 dieną 11:30 val. ryto iš stoties WBNX (1350 kiloc.) V. Matusevičius leis pusvalandį radijo programos.

Nuo ateinančio pirmadienio jis leis kasdien lietuvišką programą 9:30 val. ryto iš tos pat stoties.

## LANKĖSI SVEČIAS

Biznierius Jonas Urbonas iš Irvington, N. J. šiomis dienomis lankėsi VIENYBĖS redakcijoje. Jis yra vienintėlis lietuvis biznierius tame mieste; laiko taverną ir valgyklą per paskutinius 17 metų. Biznį sėkmingai veda su savo žmona Adele.

J. Urbonas aplankė senus pažįstamus vaistininkus V. Daunorą ir Jokubčiūną naujai atidarytoje vaistinėje, 229 Bedford Ave.

Svečias gerėjosi gražiai atnaujintu SLA namu, kuriame yra VIENYBĖS įstaiga.

Ta proga J. Urbonas tapo nuolatiniu mūsų dienraščio skaitytoju.

**Bezdžionių milžinas populiarus.** — Prieš keletą metų buvo pastatytas filmas apie milžiniškos bezdžionės King Kongo nuotykius. Dabar šis filmas statomas iš naujo visuomenės pageidavimu.

## RADIJO PROGRAMOS

Lietuvių biznierių susirinkimas pritarė komisijos sumanymui leisti lietuvišką radijo programą, kuri prasidės šį ketvirtadienį, birželio 30 d. 8 val. vakare, iš radijo stoties WWRL (1500 kc.), Woodside, L. I.

Rytais lietuvių biznierių organizacijos radijo programa bus pradėta penktadienį, liepos 1 d. 10:30 val. ir bus leidžiama kasdien tuo pačiu laiku, išskyrus sekmadienius. Malonėkite pasiklausyti naujų radijo programų ir tolimesnių pranešimų per radiją.

Kitas lietuvių biznierių organizacijos susirinkimas įvyks trečiadienį, liepos 6 d. 8 val. vakaro, Liet. Amer. Piliečių klubo salėje, 280 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi lietuviai biznieriai ir profesionalai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime, susipažinti su organizacijos tikslais ir prisidėti prie naudingo darbo.

*Sekretorius*

## Geležinio Vilko Draugovės susirinkimas

Šį penktadienį, liepos 1 dieną, šaukiamas Geležinio Vilko Draugovės narių susirinkimas, kuris įvyks Tautinių Klubo patalpose, 35 Stagg gatvėj. Pradžia lygiai 9 val. vak.

Visų narių dalyvavimas būtinas. Bus svarstoma draugovės tvarkymosi reikalai ir tolimesnio veikimo klausimai.

Drvės vadas *J. Keblas*

## KALBĖS PER RADIJĄ

Ateinantį šeštadienį, per Vinco Matusevičiaus vedamą radijo programą kalbės lak. Povilas Šaltenis.

Todėl prašome nepamiršti ir savo radiją atsukti 11:45 min. ryto į WBNX stotį. Išgirsite reikšmingą jo kalbą ir atsisveikinimo žodį.

Lak. P. Šaltenis yra tas žmogus, kuris šiomis dienomis su Amerikos lietuvių dovana — lėktuvu išvyksta į Lietuvą dalyvauti pirmoje sporto Olimpijadoje. Ir vėliau tą dovaną — lėktuvą amerikiečių vardu padovanos Lietuvos Šauliams.

Širdingas ačiū Vincui Matusevičiui už leidimą nemokamai pasinaudoti radiju. Matusevičius ne tik teikia radijo laiką veltui, bet įteiks nuoširdžią auką plieno paukščiui. Ačiū!

*A. Alekna*

**Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Venybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.**

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS KLAUSYTOJŲ DRAUGIJOS

**RADIO PROGRAMOS KASDIEN**

iš didžiulės stoties WBNX (1350 kilocycles) — 9:30 rytais

VADOVAUJA JŪSŲ ANNAUNCERIS

VINCAS MATUSEVIČIUS

Sveikinimus teikite per Vincą Matusevičių

390 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

TELEPHONE EVERGREEN 7-3787

ŠĮ ŠEŠTADIENĮ SPECIALĖ PROGRAMA

11:30 VALANDĄ PRIEŠ PIET

**LIETUVIŠKAS PARKAS . . .**

Graži ir patogi vieta gegužinėms ir kitokioms pramogoms po medžiais ir salėje. Šilti užkandžiai ir visoki gėrimai. Galima ir savo užkandžius atsivežti. Vieta dykai. Prašomi visi ir bet kada sustoti:

LIBERTY PARK, 1144 LIBERTY AVE., Hillside, N. J. Tel. WA. 3-9515

FRANK LISAUSKAS, Savininkas

**Dr. H. MENDLOWITZ**
Perkėlė savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
netoli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-1312
PRIĖMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 vak.
PLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

**Clement Voketaitis**
ADVOKATAS
50 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: Triangle 5-3622
168 GRAND STREET,
Tel.: Evergreen 8-7179

**BROOKLYN LABOR LYCEUM**

SALĖ IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN.
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baliams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

**GARSINKITĖS VIENYBĖJE**

**SALDAINIŲ KRAUTUVĖ**
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžese iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IŠ KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RŪŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
VEŽA KRAUTUVĖMS. SIUNČIA PAŠTU IR EKSPRESU

**LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI**

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 Koplyčia Laidotuvėms

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth. L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEwton 9-4464

BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 Koplyčia Laidotuvėms

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVergreen 8-9770

*Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams*

**SKAITYKITE VIENYBĘ**

TARZANAS UGNYJE

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

4. "Su mumis eis ir Džadbaldža", kalbėjo Tarzanas, atidarydamas narvą. "O ar jis nekąs mūsų?" baimingai paklausė Dikas. Tarzanas nusijuokė: "Jis kąs tik tuomet, kai aš jam liepsiu". Bet vaikai stovėjo nuošaliai ir su baime žiūrėjo į baisų, su geltonais karčiais žvėrį, išeinantį iš narvo.

Didysis žvėris žiūrėjo į vaikinus geltonomis akimis. Tarzanas pasakė jam kelis žodžius, kurių vaikinai nesuprato. Bet liūtas ramiai priėjo prie abiejų ir kiekvieną pauostė. Tarzanas paaiškino: "Aš pasakiau jam, kad jūs mano draugai ir jis susipažino su jumis. Jis pažins jus iš kvapo".

"Tikiuosi, kad jis kartais neapsiriks" kalbėjo Dikas. "Juk jis netyčiomis gali užmiršti Mūsų susipažinimą ir palaikyti mane svetimu žmogum". Tarzanas tik nusijuokė ir liepė vaikams eiti paskui. Dokas paklausė: "Ar mes neimsime su savim jokio maisto?" Tarzanas tik pakraipė galva.

"Džiunglėse yra pakankamai maisto ir prieglaudos tiems, kurie moka tai visa susirasti". Vaikai nudžiugo. Jiedu jautė, kad tokio galiūno, kaip Tarzanas, globoje nebus jokio pavojaus nei vargo kad ir pačiausiose džiunglėse, ar tušČiausiuose tyruose. O nuotykių bus tikrai daug.

— Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje —